

F. t. l. om uddannelse til håndarbejds lærer

Efter forslaget kan seminarierne inden for de rammer, der er beskrevet i bemærkningerne til § 2, stk. 2 og 3, og i strukturskitsen, bilag 3, vælge, hvor mange og hvilke håndarbejdsfag man vil tilbyde inden for hovedelementet »håndarbejdsfag« i 1. del og inden for specialefag og supplerende fag i 2. del.

Uddannelsens 1. del forudsættes fælles for alle studerende og omfatter grundlæggende undervisning i håndarbejdsfag, kulturelle fag, samfunds-, forbruger- og økonomifag og pædagogiske fag med pædagogisk praktik. I forhold til gældende lov er indholdet af hensyn til et bredere erhvervs sigte udvidet med forbruger- og økonomifag. Forbrugerfag indgår implicit i den nuværende uddannelse i forbindelse med materialelære med kemi, men foreslås også at omfatte vurdering af forholdet mellem form og funktion. Økonomifag foreslås sat i relation til beskæftigelse på det private arbejdsmarked, herunder som selvstændig iværksætter. Den pædagogiske praktik foreslås tilrettelagt under hensyntagen til de studerendes beskæftigelsesønsker.

På 2. del foreslås åbningen mod et bredere beskæftigelsesområde imødekommet ved mulighed for at vælge mellem institutionsspecifikke, pædagogiske linier, sigtende mod forskellige beskæftigelsesområder. Dette medfører ikke nødvendigvis større ændringer i den nuværende uddannelses fagkreds, men skaber behov for differentiering i tilrettelæggelsen med forskellig vægtning af faglige og pædagogisk/psykologiske elementer. Forslaget er en udvidelse af valgmulighederne for både de studerende og seminarierne i forhold til gældende bestemmelser og stiller større krav til modenhed og selvstændighed hos de studerende.

I betragtning af uddannelsens korte varighed foreslås en begrænset udvidelse af praktikperioden, nødvendiggjort af det bredere beskæftigelses sigte og af erfaringer fra de forløbne 10 år. En del af praktikken kunne bestå i erhvervsrettet praktik i forbindelse med udarbejdelse af den selvstændige opgave.

En konsekvens af decentralisering og afbureaukratisering af uddannelserne er indførelse af et system med mål- og rammestyring. Dette betyder, at der ikke i uddannelsesbekendtgørelsen vil være detaljerede beskrivelser af uddannelsens indhold, men at det enkelte seminarium selv får ansvar for at opfylde uddannelsens formål. For at sikre kvaliteten foreslås det derfor, at uddannelsen afsluttes med eksamen under medvirken af eksterne censorer. Det foreslås endvidere, at alle 5 semestre læses ved et håndarbejdsseminarium, det vil sige på et videregående niveau. Som forholdene er i dag, afslutter Den Danske Husflidshøjskole, Seminarieafdelingen, og Skals Håndarbejdsseminarium imidlertid uddannelsen på anden

måde end med eksamen, ligesom de samme to institutioner gennemfører 1. semester af uddannelsen efter bestemmelserne i lov om folkehøjskoler, husholdningsskoler og efterskoler. Lovforslaget giver mulighed for at opretholde disse særordninger.

c. Institutionerne.

Undervisnings- og Forskningsministeriet lægger vægt på, at der sker en yderligere delegering af kompetence og ansvar til det enkelte håndarbejdsseminarium, der inden for generelle rammer fastsat af undervisnings- og forskningsministeren skal kunne manifestere sit særpræg, jf. bemærkninger til §§ 9, 10 og 12, stk. 2, om bestyrelsens sammensætning og beføjelser.

d. Efteruddannelse og videreuddannelse.

Behovet for efter- og videreuddannelse er til stede og har kunnet imødekommes ved seminarielærerkurser og i et begrænset omfang på kurser ved Specialkursus i Husholdning ved Aarhus Universitet. For håndarbejds lærere med kvalifikationer forud for 1979-loven er enkeltfagsordningen en mulighed.

Udover de nævnte tilbud har håndarbejds lærere mulighed for at deltage i det brede kursustilbud for fritidsundervisningens lærere, og håndarbejds lærere med tilknytning til en fri kostskole har tillige mulighed for deltagelse i kurser for skolens lærere. Som forholdene er i dag er der også mulighed for videreuddannelse ved Nordisk Højskole for Husholdningsvidenskab (NHH), hvor nogle få håndarbejds lærere har læst til NHH-kandidat i tekstilvidenskab.

4. Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser.

Forslaget medfører som helhed ikke økonomiske eller administrative konsekvenser. Erhvervsrettet praktik i forbindelse med den selvstændige opgave forudsættes at være omkostningsfri.

Forslaget medfører på den ene side en udlægning af ansvar og kompetence til institutionerne, og dermed en øget arbejdsbyrde for dem, og på den anden side en aflastning i form af en decentralisering af de økonomiske beslutninger.

Der er i øvrigt på denne som på de øvrige statsfinansierede uddannelser forudsat en løbende rationalisering i de kommende år.

*B. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.**Til § 1*

Til stk. 1 og stk. 2

Formålet i gældende lov fastholder håndarbejds lærerne i en begrænset funktion med formidling af håndarbejdsfag til unge og voksne. Håndarbejds lær-